

**Često postavljena pitanja za
registraciju
mikrofinansijskih institucija
i nebankarskih institucija**

Sadržaj

Često postavljena pitanja za registraciju MFI-a/NBFI-a.....	5
Opšta pitanja	5
1. Ko je CBK?	5
2. Šta su finansijske institucije?	5
3. Šta je mikrofinansijska institucija?.....	5
4. Šta je ne bankarska finansijska institucija?	5
5. Kada mogu sebe nazvati MFI-om ili NBFI-om?.....	6
6. Može li MFI ili NBFI imati drugi status osim akcionarskog društva?	6
7. Šta je registracija?.....	6
8. Šta je depozit?.....	6
9. Da li MFI i NBFI mogu biti angažovana u prijemu depozita?.....	6
10. Koje su finansijske delatnosti dozvoljene za MFI i NBFI u Kosovo?.....	6
11. Gde treba da apliciram za licenciranje/ registraciju kao MFI ili NBFI?.....	7
12. Da li je bitno ako ja nisam sa sedištem na Kosovu?.....	7
13. Koliko MFI i NBFI su licencirana / registrovana na Kosovo?	7
14. Da li su svi MFI isti?	7
15. Da li su svi NBFI isti?	7
16. Nisam siguran, ukoliko treba da budem MFI ili NBFI, gde mogu dobiti više informacije o alternativama?	7
17. Ko treba da bude prisutan na informativnom sastanku od strane podnosioca zahteva?	8
18. Da li na informativnom sastanku mogu prisustvovati samo predstavnici akcionara?	8
19. Koji su glavni akcionari MFI-a ili NBFI-a?.....	8
20. Šta treba da pripremate za informativni sastanak?.....	8
21. Kada mogu početi sa pripremom aplikacije za registraciju MFI-a ili NBFI-a?.....	8
22. Koje dokumente treba da dostavim kao aplikaciju za licenciranje / registraciju MFI-a ili NBFI-a?	8
23. Koliko brzo mogu postati MFI ili NBFI?.....	8
24. A ukoliko bi moja firma već bila licencirana/ registrovana?.....	9
Pre apliciranja.....	9
25. Da li treba da prođem kroz proces pred-apliciranja?.....	9
26. Šta je poslovni plan?	9
27. Da li su moje interakcije sa vama poverljive?.....	9

28.	<i>Koliko iznosi minimalni kapital zahtevan za otvaranje novog MFI-a ili NBFI-a?</i>	10
29.	<i>Ko može biti akcionar MFI-a ili NBFI-a?</i>	10
30.	<i>Koje poreklo mogu imati fondovi za investiciju u obliku kapitala?</i>	10
31.	<i>Da li možemo izdati akcije u razmenu za usluge?</i>	10
32.	<i>Koliko članova može imati Odbor direktora jednog MFI-a ili NBFI-a?</i>	10
33.	<i>Da li mogu akcionari da budu članovi odbora direktora?</i>	10
34.	<i>Koji direktori se mogu smatrati neizvršnim?</i>	11
35.	<i>Može li izvršni načelnik biti član odbora direktora?</i>	11
36.	<i>Koji direktori se mogu smatrati nezavisnim?</i>	11
37.	<i>Šta znači pogodnim i pravim za direktore i više menadžere?</i>	11
38.	<i>Kada, gde i kako treba da podnesem aplikaciju za licenciranje/ registraciju MFI-a ili NBFI-a?</i>	11
39.	<i>Gde mogu čitati više o pristupu CBK-a za registraciju MFI-a ili NBFI-a</i>	
40.	<i>Da li treba da zaposlim spoljnog savetnika ili konsultanta za popunjavanje dokumentacije za apliciranje i druge kriterijume za licenciranje/ registraciju MFI-a ili NBFI-a?</i>	11
41.	<i>Da li možete da preporučite nekog spoljnog savetnika ili konsultanta?</i>	11
42.	<i>Mogu li da dovedem svoje savetnike na sastanke s vama?</i>	12
43.	<i>Da li specificujete koje IT sisteme treba koristiti?</i>	12
44.	<i>Da li možete preporučiti neki IT sistem/ pružaoča?</i>	12
45.	<i>Šta treba učiniti ako se u međuvremenu tokom apliciranja stvari menjaju?</i>	12
46.	<i>Koliko je tarifa za bankarsko licenciranje?</i>	12
47.	<i>Gde mogu da pronađem podatke o trifama apliciranja?</i>	12
48.	<i>Zašto treba da plaćam tarifu?</i>	12
Nakon apliciranja		12
49.	<i>Šta se dešava nakon apliciranja u CBK za licenciranje/ registraciju kao MFI ili NBFI?</i>	12
50.	<i>Koliko traje procena aplikacije za licenciranje / registraciju kao MMI ili NBFI?</i>	13
51.	<i>Koje uslove treba da ispunim kako bi se moja aplikacija za licenciranje/ registraciju kao MFI ili NBFI odobrila u CBK?</i> .	13
52.	<i>Ima li postoji neki drugi uslov koji se uzima u obzir od strane CBK-a kao kriterijum za licenciranje/ registraciju u CBK-u?</i>	14
53.	<i>Šta se dešava ako neka dostavljena informacija sa aplikacijom se menja tokom perioda procene moje aplikacije u CBK-u?</i> ...	14
54.	<i>Da li mogu da se žalim ako je zahtev za licenciranje/ registraciju odbijen?</i>	14
55.	<i>Da li mogu započeti organizovanje pre licenciranja/ registracije?</i>	14

56. *Ako je institucija ovlašćena za obavljanje finansijske delatnosti, može li nastaviti da obavlja tu delatnost i tokom procesa apliciranja?*
.....14

Često postavljena pitanja za registraciju MFI-a/NBFI-a

Često postavljena pitanja koja CBK prihvata od zainteresovanih za apliciranje za registraciju mikrofinansijskih institucija (MFI) i nebankarskih finansijskih institucija (NBFI) su organizovana u sljedećim kategorijama:

- Opšta pitanja;
- Pre apliciranja;
- Nakon prijave;
- Licenciranje / Registracija.

Opšta pitanja

1. *Ko je CBK?*

Centralna banka Republike Kosovo (CBK) je nezavisna javna institucija čiji je primarni cilj podsticanje i održavanje jednog stabilnog finansijskog sistema i efikasnog sistema plaćanja. To je jedini autoritet za licenciranje, regulisanje i nadgledanje finansijskih institucija na Kosovu. Ciljevi i odgovornosti CBK-a su definisani Zakonom br. 03/L-209 o Centralnoj banci Republike Kosovo (link: <http://www.bqk-kos.org/repository/docs/2010/Ligji%20per%20BQK-ne.pdf>, (u daljem tekstu: Zakon o CBK-u) kao i zakon Br. 04/L-093 o bankama, mikrofinansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama (link <http://www.bqk-kos.org/repository/docs/2012/Ligji%20per%20bankat%20IMF.pdf> u daljem tekstu zakon o bankama).

2. *Šta su finansijske institucije?*

Finansijske institucije su subjekti kao što su: banke, kompanije osiguranja, penzijski fondovi, mikrofinansijske institucije, nebankarske finansijske institucije, posrednici u osiguranju, procenjivači štete, i druga pravna lica koja vrše finansijske aktivnosti kao što je definisano važećim zakonodavstvom i prema kojima Centralnoj banci je dato ovlašćenja za njihovo licenciranje, regulisanje i nadzor.

3. *Šta je mikrofinansijska institucija?*

Mikrofinansijska institucija (MFI) je pravno lice koje je organizovano kao akcionarsko društvo po Zakonu o privrednim društvima, čija je primarna delatnost davanje kredita i pružanje ograničenog broja finansijskih usluga za mikro i mala pravna lica, domaćinstva sa niskim prihodima i osobama sa niskim primanjima.

4. *Šta je nebankarska finansijska institucija?*

Nebankarska finansijska institucija (NBFI) je pravno lice koje nije ni banka ni mikrofinansijska institucija registrovana od strane CBK-a po Zakonu o bankama, MFI i NBFI, za angažovanje u jednoj ili više od sledećih delatnosti: davanje kredita, stupanje u pozajmicu i ugovore o zakupu finansijskom lizingu, u potpisivanje, trgovanje, posredovanje ili raspodela hartija od vrednosti, delujući kao investiciono društvo ili investicioni

savetnik ili pružanje drugih finansijskih usluga kao što su valutska razmena; kreditne kartice; faktoring ili garancija, ili ostale finansijske usluge, obučavajuće – edukativne, savetodavne ili operacionalne, kao i ostale delatnosti utvrđene od strane CBK-a.

5. *Kada mogu nazvati sebe MFI-om ili NBFI-om?*

Nijedno lice se ne može angažovati u poslovanju jedne mikrofinansijske institucije bez prethodne registracije u CBK-u prema odredbama Zakona br. 04/L-093 o bankama, mikrofinansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama i treba tokom celog vremena da bude u skladu sa ovim zakonom i sa uredbama i naredbama na snazi koje izdaje CBK. Imena domena (veb stranice) i email adrese se proveravaju na sličan način i morate biti pažljivi u vezi sa upotrebom osetljivih reči, uključujući reč banka, MFI ili NBFI.

6. *Može li MFI ili NBFI imati drugi status osim akcionarskog društva?*

Mikrofinansijske institucije ne mogu imati drugi status osim akcionarskog društva, dok nebankarske finansijske institucije mogu biti registrovane i kao društvo sa ograničenom odgovornošću (D.O.O).

7. *Šta je registracija?*

Registracija je ovlašćenje koju izdaje CBK i davanje prava da se bavi delatnostima navedenim u ovom ovlašćenju.

8. *Šta je depozit?*

Depozit podrazumeva iznos novca koji plaća banci od strane pravnog lica ili subjekta koja je prihvaćena od strane banke pod uslovom da se u potpunosti vraća, sa ili bez kamate bilo po zahtevu ili u vremenu dogovorenom sa tom osobom ili pravnom licu.

9. *Da li MFI i NBFI mogu biti angažovana u prijemu depozita?*

Mikrofinansijske institucije mogu se angažovati na prikupljanju depozita tek nakon što je CBK odobrila takvu stvar za relevantne MFI. Međutim, u nijednom slučaju, MFI se ne može angažovati u prikupljanju depozita koji prelaze pedeset procenata (50%) suficita svog kapitala ili maksimalnog iznosa od sto dvadeset i pet hiljada (125.000) evra, bilo koji da je najmanji.

Dok nebankarske finansijske institucije ne mogu da se angažuju na prijemu depozita.

10. *Koje su finansijske delatnosti dozvoljene za MFI i NBFI u Kosovo?*

Finansijske delatnosti dozvoljene za MFI su određene članom 93. Zakona br. 03/L-093 o bankama, mikrofinansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama. Prilikom registracije u CBK, MFI-i se angažuju u svim aktivnostima dozvoljenim u ovom članu.

Finansijske delatnosti dozvoljene za NBFI su određene članom 94. Zakona br. 03/L-093 o bankama, mikrofinansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama. Za razliku od drugih institucija, NBFI-i se angažuju samo u onim delatnostima za koje postoji odobrenje u CBK. Tokom vremena, NBFI-i mogu zatražiti odobrenje od CBK-a za obavljanje dodatnih delatnosti.

11. Gde treba da apliciram za licenciranje/registraciju kao MFI ili NBFI?

Da biste se licencirali/registrovali kao MFI ili NBFI u Republici Kosovo, vi treba da kontaktirate Departman za licenciranje i standardizaciju putem e-maila (Licencimi@bqk-kos.org) ili telefona (+381 38 222 055) gde ćete dobiti uputstva potrebna za apliciranje. Pored potrebnih uputstava, DLS će Vas obavestiti da pre početka procesa apliciranja obavezno je održavanje informativnog sastanka sa predstavnicima CBK-a.

12. Da li je bitno ako ja nisam sa sedištem na Kosovu?

CBK pozdravlja zahteve bilo koje nove finansijske institucije sa zdravim poslovnim modelom bez obzira na to gde imaju osnovanu "matičnu" instituciju. Ukoliko ste vi finansijska institucija sa sedištem u celom svetu vi možete da poslužete na Kosovu kao filijala ili ogranak (ili oba).

13. Koliko MFI i NBFI su licencirana/registrovana na Kosovu?

Licencirane/registrovane MFI-i i NBFI-i koje obavljaju finansijske delatnosti u Republici Kosovo mogu se naći na ovom linku. <http://bqk-kos.org/index.php?id=20>.

14. Da li su svi MFI isti?

Svi licencirani/registrovani MFI-i u Republici Kosovo mogu obavljati finansijske delatnosti navedene u članu 93. Zakona br. 04/L-093 o bankama, mikrofinansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama.

15. Da li su svi NBFI isti?

Svi licencirani/registrovani NBFI-i u Republici Kosovo mogu obavljati finansijske delatnosti navedene u članu 94. Zakona br. 04/L-093 o bankama, mikrofinansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama za koje postoji specifično prethodno odobrenje za svaku aktivnost.

16. Nisam siguran, ukoliko treba da budem MFI ili NBFI, gde mogu dobiti više informacije o alternativama?

Oni koji su zainteresovani za registraciju, kao MFI i NBFI, u zavisnosti od poslovnog plana ili delatnosti koje planiraju da ih preduzmu, u početku trebaju proceniti ukoliko osnivanje kao MFI ili NBFI je najprikkladnija opcija za njih. Razlika između MFI-a i NBFI-a odnosi se na dozvoljenu delatnost za ove institucije. Ako je namera da se angažuje isključivo u delatnostima kreditiranja i uzimanje depozita za kreditiranja određenih segmenata, ili pojedinaca koji žive u određenom delu zemlje ili ako se cilja kreditiranje malih lokalnih preduzeća ili neprofitnih organizacija, osnivanje jednog MFI-a može biti odgovarajuća alternativa.¹ Dok, ako se planira angažovanje u drugu delatnost osim kreditiranja, kao što su: usluge plaćanja, lizing, faktoring itd. osnivanje jednog NBFI-a može biti odgovarajuća opcija.² Konačno, zainteresovanim stranama za podnošenje aplikacija se preporučuje da se pozivaju na detaljnije informacije za svaku od alternativa u Aneksu III – Alternative za licenciranje banaka u Priručniku za registraciju MFI-a i NBFI-a, kako bi videli koja je najpovoljnija alternativa za njihovu viziju

¹ MFI-i koje planiraju da se angažuju u prijemu depozita, pored registracije kao MFI, takođe treba da dobiju prethodno odobrenje za ovu delatnost. Međutim, prijem depozita je ograničena delatnost....

² NBFI-ima nije dozvoljeno da se bave prijemom depozita.

17. Ko treba da bude prisutan na informativnom sastanku od strane podnosioca zahteva?

Na sastanku treba da učestvuju svi glavni akcionari novog predloženog MFI-a ili NBFI-a.

18. Da li na informativnom sastanku mogu prisustvovati samo predstavnici akcionara?

Ne, na sastanku treba da budu prisutni svi glavni akcionari novog predloženog MFI-a ili NBFI-a.

19. Koji su glavni akcionari MFI-a ili NBFI-a?

Glavni akcionar je svako lice (pravno i fizičko) koje neposredno ili posredno drži, zajedno ili u interakciji s drugim licima, deset (10) procenata ili više od bilo koje klase akcija sa pravom glasa u MFI ili NBFI ili deset (10) procenata kamate na kapital u MFI ili NBFI.

20. Šta treba da pripremate za informativni sastanak?

Pre održavanja informativnog sastanka zainteresovani za apliciranje treba da se pripremaju da na sastanku predstavite kratak rezime visokog nivoa poslovnog predloga, koji najmanje treba da sadrži:

- opravdanost osnivanja MFI-a ili NBFI-a kao i početnu strategiju poslovanja navodeći proizvode koji će biti ponuđeni, kako će biti ponuđeni i ciljano tržište;
- izvore finansiranja – kako će se finansirati i ako imaju nekog investitora i/ili fondova u zemlji;
- vlasništvo i tim za upravljanje – detalje predloženih vlasnika i menadžera, za onoliko koliko su poznati;
- vremenski plan- pregled i vremenski period plana za osnivanje novih MFI ili NBFI-a.

21. Kada mogu početi sa pripremom aplikacije za registraciju MFI-a ili NBFI-a?

Nakon održavanja informativnog sastanka i dostavljanje obrasca za podnošenje zahteva od strane CBK-a, možete započeti pripremanje aplikacije za registraciju kao MFI ili NBFI u CBK-u.

22. Koje dokumente treba da dostavim kao aplikaciju za licenciranje/registraciju MFI-a ili NBFI-a?

Aplikacija za registraciju kao MFI ili NBFI treba da bude praćen zahtevanim podacima iz tačke 2.2 priručnika za registraciju MFI i NBFI-a. Ovaj deo počinje sa listiranjem pratećih dokumenata koji treba da budu deo aplikacije za licenciranje/registraciju kao MFI ili NBFI.

23. Koliko brzo mogu postati MFI ili NBFI?

Ne postoji jednostavan odgovor na ovo pitanje. Faza pred-apliciranja nema određen vremenski rok, a brzina napredovanja je sasvim sama po sebi i zavisi uglavnom od ozbiljnosti i posvećenosti u popunjavanju dokumentacije u skladu sa zakonskim zahtevima. CBK je zainteresovano za kvalitet materijala koji pripremate više nego količinu ili brzinu kojom je pripremate. Nakon podnošenje zahteva, primeniće se zakonski rok od devetdeset (90) dana za donošenje odluke o vašem apliciranju – za više informacija, molimo vas da pogledate fazu apliciranja u priručniku za licenciranje posrednika u osiguranjima.

24. A ukoliko bi moja firma već bila licencirana/registrovana?

Ako je vaša firma već licencirana/registrovana za bilo koju aktivnost vi morate aplicirati za proširenje delatnosti koje planirate da obavljate. Dok je ovo druga vrsta delatnosti, vi treba da pratite isti proces kao novi MFI ili IBFI i treba da započnete sa aktivnostima pred-apliciranja.

Pre apliciranja

25. Da li treba da prođem kroz proces pred-apliciranja?

Da, morate pratiti postupak pred-apliciranja, ovo je formalni zahtev CBK-a. Imajte na umu da firme koje su proaktivnije u fazi pred-apliciranja, podnose kvalitetniji zahtev koji CBK može lakše proceniti.

26. Šta je poslovni plan?

Poslovni plan je opis vašeg predloženog poslovanja, koji sadrži detalje vaših ciljeva i kako ih treba postići. Vaš poslovni plan treba da bude prilagođen sa aktivnostima koje vaša firma namerava da preduzme uzimajući u obzir i kriterijume CBK-a za. Da bi vaš poslovni plan bio prihvatljiviji za CBK, trebalo bi da najmanje sadrži sledeće informacije:

- pregled poslovanja: opštu strategiju predloženog MFI-a ili NBFI-a i detalje o planiranoj finansijskoj delatnosti;
- analizu tržišta uključujući analizu direktne i indirektno konkurencije;
- finansijsku analizu gde se uključuje otkrivanje strukture sredstava, obaveza i kapitala, kao i finansijske projekcije za prve tri godine poslovanja;
- važne funkcije;
- rukovodeću strukturu predloženog MFI-a ili IBFI-a.

Ako podnesete nepotpun i nejasan poslovni plan, to će prouzrokovati kašnjenja u proceni vaše aplikacije, jer bi trebalo da CBK postavi dalja pitanja ili da zatraži dodatne informacije za dobijanje jasne slike vašeg poslovanja. Međutim, vaš poslovni plan može evaluirati tokom procesa pred-apliciranja, dok razvijate vaš model poslovanja i dobijate komentare CBK-a. Poslovni plan je važan deo vaše celokupne aplikacije i predstavlja sastavni deo donošenja odluke od strane CBK-a. CBK će ga koristiti za procenu rizika koje vaše poslovanje predstavlja za vaše ciljeve i kako planirate da ih kontrolišete i upravljate njima. Takođe, treba da koristite vaš poslovni plan da bi vam pomoglo da se fokusirate u pravcu vaših aktivnosti i organizovanja resursa za ostvarenje vašeg cilja.

27. Da li su moje interakcije sa vama poverljive?

Da. Sva pitanja i informacije koje CBK dobija biće tretirane kao poverljive.

28. Koliko iznosi minimalni kapital zahtevan za otvaranje novog MFI-a ili NBFI-a?

Minimalni zahtevani kapital za otvaranje novog MFI-a iznosi 200 hiljada evra. Dok minimalni kapital potreban za otvaranje novog NBFI-a zavisi od broja planiranih delatnosti i to na sledeći način:

- Davanje kredita - 300,000 Evra;
- Lizing/sklapanje sporazuma za zajam i zakup – 150,000 Evra;
- Savetnik za investicije – 100,000 Evra;
- Faktoring – 150,000 Evra;
- Garancije - 150,000 Evra;
- Usluga plaćanja - 100,000 Evra;
- Menjanje deviza - 10,000 Evra.

Za svako NBFI koje zahtevaju da se angažuje u više od jedne aktivnosti, minimalni zahtevani i održavani kapital biće prema iznosima određenim za svaku traženu aktivnost.

29. Ko može biti akcionar MFI-a ili NBFI-a?

Akcionar banke može biti svaka osoba koja je pogodna i prava kao i potvrđuje finansijsku održivost.

30. Koje poreklo mogu imati fondovi za investiciju u obliku kapitala?

Minimalni kapital mora biti uplaćen u gotovini, i njegova sredstva ne mogu da proizilaze od ilegalnih aktivnosti i od:

- kredita od banaka u kojima se vrši uplata kapitala; ili
- kredita kada je banka koja prima kapital garant;
- kredita od drugih banaka na Kosovu, osim ako su obezbeđeni sto-posto (100%) sa odobrenim hartijama od vrednosti koje drži treća strana kao čuvar.

31. Da li možemo izdati akcije u razmenu za usluge?

Akcije izdate u razamenu za usluge se ne tretiraju kao plaćeni kapital. Takođe, i plaćanja ili troškovi za kupovinu ili uzimanje pod zakup radnih prostorija i opreme, kao i ostali operativni troškovi nisu uključeni u iznosu minimalno zahtevanog kapitala ili minimalnog iznosa depozita na ekvivalentan kapitala.

32. Koliko članova može imati Odbor direktora jednog MFI-a ili NBFI-a?

Odbor Direktora se sastoji se od neparnog broja od ne manje od tri (3) člana. Svi članovi odbora imaju pravo glasa. Većina ovih članova treba da budu nezavisni neizvršni direktori.

33. Da li mogu akcionari da budu članovi odbora direktora ?

Da mogu, samo treba imati na umu da većina ovih članova treba da budu nezavisni neizvršni direktori.

34. Koji direktori se mogu smatrati neizvršnim?

Svaki direktor koji nije viši menadžer ili zaposleni u MFI-u ili NBFI-u smatra se neizvršnim.

35. Može li izvršni načelnik biti član odbora direktora?

Da, izvršni načelnik može biti član odbora direktora, ali prethodno treba da traži odobrenje od strane CBK-a. Dakle, pored odobrenja od strane CBK-a kao izvršni načelnik, treba tražiti odobrenje od CBK-a da izvršni načelnik postane i član odbora direktora.

36. Koji direktori se mogu smatrati nezavisnim?

Nezavisni direktor, znači direktor koji je nezavisan od višeg rukovodstva ili lica povezana sa višim rukovodstvom.

37. Šta znači pogodnim i pravim za direktore i više menadžere?

Pogodnost predloženih direktora viših i menadžera smatra se suštinskim u procesu CBK-a za licenciranje/registraciju MFI-a ili NBFI-a. Kao deo procesa licenciranja/registracije, važeći propisi su utvrdili kriterijum "pogodan i pravi" i kriterijum nezavisnosti za odobrenje direktora i viših menadžera. Elementi koji se uzimaju u obzir za ove kriterijume uključuju: podatke o krivičnim delima, finansijski položaj, civilne postupke protiv pojedinaca za izvršenje ličnog duga, odbijanje članstva ili isključenje iz profesionalnih organizacija, sankcije koje sprovode regulatori srodnih industrija i prethodne sumnjive poslovne prakse. Svaki glavni akcionar, direktor, viši menadžer mora ispuniti uslove za „pogodnog i pravog“ u vezi sa odgovarajućom pozicijom.

38. Kada, gde i kako treba da podnesem aplikaciju za licenciranje/registraciju MFI-a ili NBFI-a?

Aplikaciju morate da podnosite nakon što ste popunili potrebnu dokumentaciju za apliciranje, u CBK u fizičkom i elektronskom obliku.

39. Gde mogu pročitati više o pristupu CBK-a za registraciju MFI-a ili NBFI-a?

Za proces licenciranje novih banaka možete pročitati Zakon br. 04/L-093 o bankama, mikrofinansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama (link <http://www.bqk-kos.org/repository/docs/2012/Ligji%20per%20bankat%20IMF.pdf>) i Priručnik za registraciju MFI-a ili NBFI-a.

40. Da li treba da zaposlim spoljnog savetnika ili konsultanta za popunjavanje dokumentacije za apliciranje i druge kriterijume za licenciranje/registraciju MFI-a ili NBFI-a?

To zavisi samo od vas, ali CBK od vas ne zahteva da to učinite. Mnogi podnosioci zahteva procenjuju važnim angažovanje spoljnih savetnika ili konsultanata, dok drugi procenjuju da imaju odgovarajući nivo stručnosti unutar svog osoblja.

41. Da li možete da preporučite nekog spoljnog savetnika ili konsultanta?

Ne, CBK ne može preporučiti bilo kojeg posebnog spoljnog savetnika ili konsultanta.

42. Mogu li da dovedem svoje savetnike na sastanke s vama?

Da, možete ih dovesti, ali CBK ne očekuje od njih da govore u vaše ime.

43. Da li specifikujete koje IT sisteme treba koristiti?

CBK ne specifikuje koje IT sisteme treba da koristite. Regulisane aktivnosti vaše kompanije treba da se podržavaju od IT usluga, koje su efikasne i sigurne, i da su dizajnirane na prikladan način za ispunjavanje budućih očekivanih potreba, kao i trenutnih potreba poslovanja.

44. Da li možete preporučiti neki IT sistem/pružaoca?

Ne, CBK ne može da preporuči bilo koji IT sistem/pružaoca.

45. Šta treba učiniti ako se u međuvremenu tokom apliciranja stvari menjaju?

Ukoliko se desi bilo kakva promena u vezi sa vašim planovima, treba da kontaktirate CBK najmanje pet (5) dana od dana promena i razgovarati o tim promenama.

46. Koliko je tarifa za bankarsko licenciranje?

Tarifa za registraciju MFI-a ili MBFI-a je pet hiljada (5,000.00) evra. Izuzetak od ovog pravila su slučajevi kada se aplicira za registraciju kao nebankarska finansijska institucija sa jedinstvenim delatnostima razmena valuta koja je dve hiljade petsto (2.500.00) evra. Za više informacija pogledajte Šemu tarifa na zvaničnoj veb stranici CBK-a (<http://bqk-kos.org/?id=88>)

47. Gde mogu da pronađem podatke o tarifama apliciranja?

Sve potrebne tarife apliciranja su predstavljene u šemi tarifa koja se nalazi na zvaničnoj veb stranici CBK-a (<http://bqk-kos.org/?id=88>) koje su nenadoknadive, bez obzira na odluku CBK-a. Aplikacije se smatraju nekompletiranim, i shodno tome neće se razmotriti, ukoliko tarifa licenciranja nije uplaćena.

48. Zašto treba da plaćam tarifu?

CBK se finansira tarifama i taksama koje treba da plate institucije koje licencira/registruje, i koje reguliše i nadgleda. Kao deo ovoga traži jednu tarifu za razmatranje aplikacije za licenciranje/registrovanje novog MFI-a ili NBFI-a.

Nakon apliciranja

49. Šta se dešava nakon apliciranja u CBK za licenciranje/registraciju kao MFI ili NBFI?

Nakon formalnog podnošenja aplikacije za licenciranje posrednika u osiguranjima, CBK vrši prvu procenu da bi se proverilo ukoliko je podneta aplikacija kompletirana ili nije. Da bi se aplikacija smatrala kompletnom, u CBK treba dostaviti sve potrebne obrasce, koji treba da budu u potpunosti i pravilno popunjeni i pružene informacije treba da budu dovoljno detaljne i kvalitetne da bi se CBK-u omogućilo

završetak procene. Takođe, da bi se aplikacija u potpunosti procenila, trebalo bi da ima uključene odgovore na komentare CBK-a koji su dati tokom faze pre-apliciranja.

50. *Koliko traje procena aplikacije za licenciranje / registraciju kao MFI ili NBFI?*

CBK u roku od devedeset (90) dana nakon dana prijema aplikacije razmatra podnetu dokumentaciju i obaveštava podnosioca zahteva u pisanoj formi ukoliko je dokumentacija kompletirana ili nije. Ako podneta dokumentacija nije potpuna, CBK će obavestiti podnosioca zahteva o nedostacima ili ne usaglašavanjem identifikovanim zajedno sa zahtevom za dodatnim informacijama ili dokumentima koji su potrebni. Krajnji rok za podnošenje dodatnih informacija ili dokumenata je devedeset (90) dana nakon obaveštenja prema ovom stavu. Ukoliko su tražene dodatne informacije ili dokumenti podneti u roku za podnošenje zahteva, CBK će obavestiti stranku da je aplikacija potpuna. CBK prekida proces razmatranja aplikacije za registraciju ukoliko podaci i/ili tražena dokumentacija za registraciju se ne popunjava od strane podnosioca zahteva u roku od devedeset (90) dana od dana obaveštenja. U slučaju prekida postupka za razmatranje aplikacije za registraciju, CBK će pismeno obavestiti podnosioca zahteva. CBK donosi odluku o kojom odobrava ili odbija licenciranje/registraciju kao mikrofinansijsku instituciju ili nebankarsku finansijska institucija u roku od devedeset (90) dana od dana obaveštavanja podnosioca zahteva da je aplikacija za licenciranje/registraciju kompletirana. CBK će odmah obavestiti podnosioca zahteva o donetoj odluci. Obostranim sporazumom između CBK-a i podnosioca zahteva, rok za donošenje odluke može se produžiti na još devedeset (90) dana.

51. *Koje uslove treba da ispunim kako bi se moja aplikacija za licenciranje/registraciju kao MFI ili NBFI odobrila u CBK?*

CBK odobrava registraciju MFI-a/MBFI-a samo ako se ispunjavaju sledeći uslovi:

- ako se poslovni plan zasniva na tačnim analizama razumnih pretpostavki, stoga je realan i konkurentan na tržištu;
- predloženi MFI/NBFI će se pridržavati svih odredaba Zakona o Bankama, MFI i NBFI;
- predložena organizaciona struktura i struktura vlasništva će omogućiti CBK-u da vrši efikasan i konsolidovani nadzor;
- kvalifikacije, iskustvo, integritet i ugled direktora, direktora ili višeg menadžera su pogodni i sposobni za predloženi poslovni plan i finansijske delatnosti, kao što je utvredeno od strane CBK-a u članu 35. i članu 37. Zakona o Bankama, MFI i NBFI i Uputstvu br. 01/20115 o verifikaciji krivične prošlosti za glavne akcionare, direktore i više menadžere finansijskih institucija;
- dokazuje se zakoniti izvor fondova kapitala, kao i finansijski kapacitet za ulaganje planiranih fondova, kao i za realizaciju potrebnih finansija za održivi nastavak delatnosti institucije; i
- nadležni organi koji nadgledaju stranu finansijsku instituciju u svom sedištu dali su pismenu saglasnost za davanje takve registracije.

U slučaju licenciranja/registracije, MFI ili novo NBFI treba da počne delatnost od dana obaveštenja o licenciranju/registraciji, u suprotnom licenciranje/registracija koja je data može se opozvati.

52. Ima li postoji neki drugi uslov koji se uzima u obzir od strane CBK-a kao kriterijum za licenciranje/registraciju u CBK-u?

Ne, drugi kriterijum za licenciranje/registraciju ne postoji, međutim CBK će odbiti licenciranje/registraciju ako se kriterijumi utvrđeni Zakonom o bankama, mikrofinansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama i priručnikom ne ispunjavaju ako je podnosilac zahteva namerno dostavio falsifikovanu dokumentaciju i ako smatra da će izdavanje takve licence:

- ugroziti finansijsku održivost predloženog MFI-a ili NBFI-a ili finansijskog sistema uopšte;
- ugroziti interese depozitora predloženog MFI-a; ili bi značajno smanjilo konkurenciju.

53. Šta se dešava ako neka dostavljena informacija sa aplikacijom se menja tokom perioda procene moje aplikacije u CBK-u?

U slučaju promene informacija na osnovu kojih je CBK izdala odobrenje za izdavanje licence/registracije, podnosilac zahteva za novi MFI ili NBFI pismeno obaveštava CBK o novim činjenicama ili okolnostima koje su nastale. Ovo obaveštenje mora biti poslato CBK-u odmah nakon stvaranja novih okolnosti, ali ne kasnije od petnaest (15) dana od njihovog podnošenja. Ako promene koje se pojavljuju tokom organizacione faze značajno promene činjenice nad kojima je CBK zasnovala svoje odobrenje, to odobrenje može biti opozvano.

54. Da li mogu da se žalim ako je zahtev za licenciranje/registraciju odbijen?

Da, nezadovoljna strana može podneti tužbu (protiv odluke CBK-a za odbijanje zahteva za licenciranje/registraciju) pri nadležnom sudu u roku od trideset (30) dana od dana prijema odluke, ali podnošenje tužbe ne zaustavlja njeno izvršenje.

55. Da li mogu započeti organizovanje pre licenciranja/registracije?

Podnosilac zahteva može započeti organizovanje novog MFI-a ili NBFI-a pre nego što bude licencirana/registrovana od strane CBK-a. Međutim, rad novih MFI-a ili NBFI-a ne može početi sve dok CBK ne odobri licenciranje/registraciju.

56. Ako je institucija ovlašćena za obavljanje finansijske delatnosti, može li nastaviti da obavlja tu delatnost i tokom procesa apliciranja?

Da, institucija može nastaviti da obavlja delatnost za koju je već ovlašćena i tokom procesa podnošenja zahteva za licencu/registraciju. Međutim, ne mogu da se obavljaju aktivnosti za koje institucija aplicira sve dok se ne vrši ovlašćenje.